

פרק אין מקדישין

מתניתין:

כתוב [בחוקתי כ"ז טז — כא] "ואם משדה אחוזתו [הוא שדה שירשה מאביו או שאר מורישיו — רמב"ם] יקדיש איש לד' והיה ערכך [לפדיון מן ההקדש על ידי בעלים או אחר] זרע חומר שעורים בחמשים שקל כסף [כל בית כור בחמשים סלעים, כשפודה בתחלת שנות היובל].

"אם משנת היובל יקדיש שדהו כערכך [כערך הזה האמור] יהיה".

"ואם אחרי היובל יקדיש שדהו וחשב לו הכהן את הכסף [כשיבא לפדותה] על פי השנים הנותרות [מפדיונו] עד היובל [כיצד, הרי שיעור דמיה של ארבעים ותשע שנים כשפודה בתחלת שנות היובל, חמשים סלעים, הרי סלע ופונדיון לכל שנה, וכשבא לגאול יתן סלע ופונדיון לכל שנה לשנים הנותרות עד היובל] ונגרע מערכך [האמור — שהוא חמשים סלעים — סלע ופונדיון לכל שנה שמתחלת שנות היובל ועד השנה שפודה בה — והוא נקרא "גרעון כסף"]".

"והיה השדה בצאתו ביובל קודש לד' כשדה החרם לכהן [של אותו משמר שיום הכפורים של יובל פוגע בו] תהיה אחוזתו".

ודרשו חז"ל ממה שאמרה תורה על פי "השנים" הנותרות עד היובל, ואין שנים

פחות משתים, שהמקדיש פחות משתי שנים לפני היובל, אין ההקדש נפדה בגרעון כסף, אלא נותן את כל הערך הקצוב בתורה. ועל כן:

אין מקדישין לפני היובל פחות משתי שנים, שהרי אם יבא לפדותה יצטרך ליתן בפדיונה את כל חמשים הסלעים, ולכן עצה טובה מלמדנו התנא שלא יקדישנו כלל — כך מפרשת הגמרא במסקנא.

ולא גואלין אחר תחלת שנת היובל פחות משנה אחת, כלומר: בשנת היובל עצמה. [כך הוא פשוטו, והגמרא מפרשת].

אין מחשבין חדשים להקדש. הגואל באמצע שנה אינו מגרע מפדיונו את החדשים שיצאו, אלא נותן סלע ופונדיון עבור שנה זו, כאילו גאלה מן ההקדש בתחלתה. אבל הקדש כשרווח הוא לו שנחשב את החדשים שיצאו, ולא נחשוב כאילו עומד בתחלתה של שנה, הרי הוא **מחשב חדשים!** וכגון⁽¹⁾, שהקדישה באמצע שנת מ"ח ליובל, שאם נתחשב בכך שכבר חלפו כמה חדשים בשנה זו נמצא שהקדישה בפחות מב' שנים לפני היובל, והמקדיש בפחות מב' שנים לפני היובל אין מגרע מפדיונו כלל, אלא נותן את כל חמשים הסלעים להקדש. ואם לא נתחשב בחדשים שחלפו, אלא נאמר שכאילו עומד בתחלת השנה, נמצא שיש משעת

את החדשים שכבר עברו מהשנה, אבל הקדש מחשב את החדשים שנשארו מהשנה וגובה עליהם מחיר של שנה שלמה.

1. כך פירש רש"י. אך בשיטה מקובצת [כה א אות א] פירש בשם הרא"ש שהכל דבר אחד, שלא מחשבים חדשים להקדש לגרוע מהחשבון